

Objectius

- Analitzar la producció documental a partir dels processos de creació, materialització i ús, des de la perspectiva històrica i socioeconòmica.
- Identificar les funcions dels documents en relació a les societats que els generen.
- Analitzar les característiques formals dels documents i la seva evolució cronològica.
- Conèixer el desenvolupament de les biblioteques i les tècniques bibliotecàries al llarg de la història.
- Dominar la terminologia específica de la matèria.

Continguts

- 1 Conceptes bàsics i definicions
 - Interrelacions amb disciplines afins.
 - Fonts i eines per a l'estudi històric de la producció documental.
- 2 La producció dels documents en les societats
 - Elements formals dels documents: suports, escriptures i il·lustració.
 - Els sistemes de producció documental: creadors, productors i usuaris.
 - L'acció dels poders sobre la producció documental.
 - Funcions i usos dels documents en la història.
- 3 Llibres i documents a l'antiguitat
 - Context: l'aparició de l'escriptura. Els usos del document.
 - Producció i consum: del document d'arxiu a les «editorials» romanes. Els usuaris de llibres i documents.
 - Tipologies documentals en funció del contingut en les diverses societats.
 - Característiques formals dels llibres i documents: de la tauleta al rotlle.
 - La conservació i accés als documents.
- 4 Llibres i documents a l'edat mitjana
 - Context: els canvis socials i econòmics a la societat medieval en relació als usos de l'escrit.
 - Producció i consum a l'edat mitjana: de l'escriptori monàstic a la llibreria. Els usuaris de llibres i documents.
 - Tipologies documentals en funció del contingut en els diversos àmbits de cultura europeus.
 - Característiques formals dels llibres i dels documents: els còdexs manuscrits.
 - La conservació i accés als documents. De la biblioteca monàstica a la biblioteca particular. Els arxius.
- 5 La producció documental del segle XV al XIX
 - Context: els canvis socials i econòmics en la societat moderna. Incidència de la tecnologia en la difusió de l'escrit.
 - Impressió i edició. Producció de llibres i documents al món modern. Procediments i expansió de la tipografia. Innovacions tècniques de la impremta del segle XV al segle XIX.
 - Difusió dels impresos: els mecanismes de venda i distribució a Europa. Els mecanismes de control de la producció i la difusió.
 - Evolució del públic lector del segle XV al segle XIX. Tipologies documentals en funció del contingut i dels interessos dels nous lectors.
 - Característiques formals dels llibres i documents impresos. Tipografia i tècniques de reproducció d'imatges.
 - La conservació i accés als documents. Biblioteques nacionals, acadèmiques i públiques. Arxius.
- 6 La producció documental al segle XX
 - Context: els efectes de l'alfabetització massiva i la industrialització en la producció documental.
 - Evolució de les tècniques de producció: de la linotípia a l'autoedició. La reproducció de la imatge.
 - La producció documental sonora i visual. Multimèdia. Els sistemes electrònics de producció documental.
 - El mercat i l'usuari. Les grans empreses editorials i els sistemes de distribució i venda.

Metodologia

Les sessions teòriques es completaran amb la visualització d'imatges que il·lustrin els continguts. Es duran a terme algunes sessions pràctiques per treballar les fonts per a la història de la producció docu-

mental i per exemplificar determinats procediments. S'utilitzarà el dossier imprès com a base per a les lectures i anàlisis de textos i també el dossier electrònic, per ampliar continguts.

Avaluació

L'avaluació de la primera convocatòria es basarà en un exercici de terminologia de caràcter voluntari que es farà a mitjan curs, d'altres exercicis voluntaris, i de l'examen final. Per aprovar, caldrà que la mitjana de les notes obtingudes en totes les proves realitzades sigui igual o superior a 5, sempre i quan la nota de l'examen final sigui superior al 4.

L'avaluació de la segona convocatòria es basarà únicament en la nota de l'examen corresponent.

Bibliografia bàsica

- Alturo i Perucho, Jesús. *El llibre manuscrit a Catalunya: orígens i esplendor*. Barcelona: Generalitat de Catalunya: Edicions 62, 2001. 291 p. ISBN 84-393-5242-5.
- Barbier, Frédéric. *Historia del libro*. Traducido por Patricia Quesada Ramírez. Madrid: Alianza, cop. 2005. 397 p.: il. ISBN 84-206-7755-8.
- Dahl, Svend. *Historia del libro*. Madrid: Alianza, 1999. 316 p. (El libro universitario. Ensayo; 126). ISBN 84-206-6728-5.
- Escolar Sobrino, Hipólito. *Manual de historia del libro*. Madrid: Gredos, cop. 2000. 423 p. ISBN 84-249-2263-8.
- Gaur, Albertine. *Historia de la escritura*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1990. 264 p. ISBN 84-86168-48-1.
- Historia de la edición en España, 1836-1936*. Jesús A. Marínez Martín, dir. Madrid: Marcial Pons, 2001. 527 p. ISBN 84-95379-37-9.
- Historia de la lectura en el mundo occidental*. Dirección de Guglielmo Cavallo y Roger Chartier; Robert Bonfil... [et al.]. Madrid: Taurus, cop. 1998. 585 p. (Pensamiento). ISBN 84-306-0028-0.
- Llanas, Manuel. *L'edició a Catalunya: el segle XVIII*. Barcelona: Gremi d'Editors de Catalunya, 2003. 220 p. (Història de l'edició a Catalunya). ISBN 84-932300-4-9.
- Llanas, Manuel. *L'edició a Catalunya: segles XV a XVII*. Barcelona: Gremi d'Editors de Catalunya, 2002. 350 p. (Història de l'edició a Catalunya). ISBN 84-932300-2-2.
- Martínez de Sousa, José. *Pequeña historia del libro*. 3.ª ed. rev. y amp. Gijón: Trea, 1999. 232 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 33). ISBN 84-95178-50-8.
- Moret, Xavier. *Tiempo de editores: historia de la edición en España, 1939-1975*. Barcelona: Destino, 2002. 396 p. (Imago mundi; 19). ISBN 84-233-3444-9.
- Ruiz, Elisa. *Manual de codicología*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: Pirámide, 1988. 428 p. ISBN 84-86168-33-3.